

Az MNB H-JÉ-I-B-281/2016. számú határozata a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zártkörűen Működő Részvénytársasággal szemben felügyeleti intézkedések és bírság szankció alkalmazásáról

A Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál (székhelye: 1122 Budapest, Pethényi köz 10., **Bank**) folyamatban lévő, a Bank és összevont alapú felügyelet alá tartozó egyes leányvállalatai a Takarékszövetkezet Faktorház Pénzügyi Szolgáltató Zrt.(székhelye: 1125 Budapest, Fogaskerekű utca 4-6.) és a BANKÜZLET Vagyonkezelő és Hasznosító Zrt. (székhelye: 1132 Budapest, Victor Hugo utca 18-22., (utóbbiak együtt **Leányvállalatok**, a Bank és a Leányvállalatok együttesen: **Takarékbank Csoport**) tekintetében összevont alapú felügyeleti ellenőrzést is magában foglaló ellenőrzési eljárás során a Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.) (**MNB**) nevében eljáró Pénzügyi Stabilitási Tanács a következő

h a t á r o z a t o t

hozza.

I. Kötelezi a Bankot, hogy pénzügyi szolgáltatási tevékenysége körében a határozat kézhezvételét követően, – a 13. pontban foglaltak kivételével, melyek teljesítési határideje 2016. szeptember 30. napja –, legkésőbb 2016. december 31. napjáig teljesítse és azt követően is folyamatosan biztosítsa az alábbiakat:

1. A belső ellenőrzés vizsgálatainak hosszú távú tervezésénél tartsa be a jogszabályi előírásokat, ennek keretében a kiszervezett tevékenységet végzők tevékenységét évente vizsgálja meg.

2. Készítse el részletes, a tulajdonosi elvárásoknak megfelelő, a közgyűlése által jóváhagyott írásos stratégiáját.

3. Részvénykönyvében a jogszabályban előírt valamennyi adatot tüntesse fel.

4. Az ügyfél- és partnerminősítésre vonatkozó szabályzatát a jogszabályi előírások figyelembe vételével módosítsa, ennek érdekében:

a) Az ügyfél- és partnerminősítésre vonatkozó szabályzatának ügyfél limitszámításra vonatkozó módszertanát úgy dolgozza át, hogy objektív módon tükrözze az ügyfelei hitelképességét.

b) Az ügyfél- és partnerminősítésre vonatkozó szabályzatának a projektek minősítésére vonatkozó módszertanát vizsgálja felül, a projektek minősítésénél rögzítse, az ügyfélminősítéshez a jogszabály által előírt minimális szempontokat, valamint a szabályozást tegye egyértelművé és teljes körűvé.

c) Az ügyfél- és partnerminősítésre vonatkozó szabályzatát úgy módosítsa, hogy a jogszabályban előírt módon és határidőben történjen meg a lakossági ügyfelek minősítésének felülvizsgálata.

d) Dolgozzon ki kontroll pontokat tartalmazó, dokumentumokkal alátámasztott eljárásrendet annak érdekében, hogy a lakossági ügyfelei évenkénti újra értékelése ne automatikus jóváhagyás útján történjen.

5. A hitelkockázatok kezelésére és az ügyfél- és partnerminősítésre vonatkozó szabályzatait a jogszabályi előírásoknak megfelelően aktualizálja, szüntesse meg e szabályzatai közötti ellentmondásokat, ennek érdekében dolgozzon ki olyan folyamatokat és kontroll pontokat, amelyek biztosítják a vonatkozó szabályzatai jogszabályoknak való megfeleléseit.

6. A hitel kihelyezésekről szóló döntései előkészítésénél maradéktalanul feleljen meg a jogszabályi előírásoknak és a vonatkozó belső szabályzatában foglaltaknak, ennek érdekében:

a) Tartsa be a hitel kihelyezésre vonatkozó szabályzatának a hitel futamidejére és a hiteligenylő üzleti pénzügyi tervének, projekthitelek estében kellő részletességű cash flow benyújtásra vonatkozó előírásait.

b) Gondoskodjon arról, hogy a hitel kihelyezései elsősorban az ügyfél hitelképességén és ne a biztosítékokon alapuljanak.

c) Kövesse nyomon a döntés előkészítések során és az éves felülvizsgálatok alkalmával az ügyfél múltbeli és várható adósságszolgálati mutatóit.

d) A szerződéses feltételek meghatározásakor vegye figyelembe a speciális termék konstrukciói egyedi előírásait.

7. Tartsa be központi hitelinformációs rendszerbe történő adattovábbítás határidejére vonatkozó jogszabályi előírásokat.

8. Tartsa be a belső hitelekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és dolgozzon ki olyan eljárásrendet, amely biztosítja a belső hitelek nyomon követését.

9. A hitel kihelyezések folyamatos monitoringjára vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében biztosítsa az alábbiakat:

- a) Alakítson ki olyan kontroll folyamatokat, amelyek biztosítják azt, hogy indokolt esetben az ügyfélminősítéseket soron kívül elvégezze.
- b) A szövetkezeti hitelintézetek monitoringját, negyedévente dokumentáltan végezze el.
- c) Vizsgálja felül a szövetkezeti hitelintézetek intézményi limitjeit és alakítson ki olyan kontroll pontokat, amelyek biztosítják azt, hogy a szövetkezeti hitelintézetek intézményi limitjei évente felülvizsgálatra kerüljenek.

10. A fedezetek értékelésre vonatkozó jogszabályi előírások teljes körű betartása érdekében:

- a) A fedezetértékelés szabályzatát úgy módosítsa, hogy abban szerepeljen jelentős értékcsökkenés mértékének meghatározása.
- b) A mindenkor hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően a fedezetértékelési szabályzatában előírt gyakorisággal végezze el az ingatlanok értékének felülvizsgálatát.
- c) A hitelkockázat mérsékléseként további fedezetként bevont ingatlanokra vonatkozóan is készíttessen értékbecslést.

11. Az átstrukturált hitelekre vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében:

- a) építsen ki olyan kontroll pontokat, amely biztosítja, hogy minden átstrukturált ügyletnél az átstrukturálás ténye illetve a felszámolás kezdete rögzítésre kerüljön a rendszereiben.
- b) Gondoskodjon az átstrukturáltak minősülő ügyletek jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő nyilvántartásáról.
- c) Biztosítsa, hogy jogszabályi előírásnak megfelelő értékvesztést megképzése az átstrukturált szerződés megkötését követően esedékes ügyletminősítéskor megtörténjen.

12. A befektetésekre vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében biztosítsa a következőket:

- a) Hozza összhangba a döntéshozatalra vonatkozó eljárásrendjét a kockázati stratégiájában foglaltakkal.
- b) Befektetéseinek minősítését a jogszabályi előírásoknak és a vonatkozó belső szabályzata előírásai szerint végezze el, ennek érdekében minden vagyoni részesedésre vonatkozóan végezzen ügyfélminősítést, továbbá a minősítés során csak akkor alkalmazza a Discounted Cash Flow módszert, ha ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő adatok.

13. A határozat indokolásában foglaltakat figyelembe véve, a vizsgált ügyletek jövőbeni ügyletminősítései során az aktuálisan rendelkezésére álló információk birtokában számolja el a szükséges mértékű értékvesztést, továbbá kintlévőségeinek ügyletminősítését mindenkor a jogszabályi előírásoknak megfelelően végezze.

14. Eszközminősítés számviteli követelményeire vonatkozó jogszabályok maradéktalan betartása érdekében vizsgálja felül az egyedi veszteség kalkulációt tartalmazó belső szabályozását, amelybe a határozat indokolása szerint feltárt a számítást befolyásoló elemeket, korrekciókat építse be a következők szerint és alkalmazza azokat:

- a) Az alapadatok táblában.
 - a lejárt ügyleteknél ne alkalmazzon nem lejárt ügyletek esetében alkalmazott kamatlábnál alacsonyabb kamatlábat.
 - Az alapadatok táblában a hitelbiztosítéki értékkel számolja ki a fedezetlen követelés értékét.
- b) A megtérülés biztosítékokból táblára vonatkozó szabályozás:

- térjen ki a megelőző ranghelyek kezelésére, ügyletek közötti allokációra, figyelembe vehető biztosítékok körére illetve a kényszerértékesítés során várható minimum maximum időtávot tartalmazó érvényesítés időre.
 - írjon elő további korrekciót a végrehajtási becsérték illetve felszámolási eljárás esetén a pályázati árra vonatkozóan.
 - A megtérülés biztosítékokból tábla adatait a határozat indokolási részének megfelelően javítsa.
 - A megtérülés biztosítékok táblára vonatkozó szabályozás adjon útmutatás a nem aktualizált piaci értékkel szereplő ingatlanokra a kalkuláció során alkalmazott további diszkontra.
- c) A szabályozást a jogszabályi változások figyelembevételével aktualizálja.
- d) A diszkontált cash-flow fix kamattáblára vonatkozó szabályozását módosítsa és egészítse ki a következők szerint:
- Az egyedi veszteségszámítás során az ügyféltől származó cash-flow esetében maximum 10 évet vegyen figyelembe, továbbá 1 éven túli késedelem esetén vegye figyelembe az az ügyféltől származó cash-flow -kat.
 - Határozza meg a behajtási illetve felszámolási költség mértékére vonatkozó előírásokat és azt, hogy milyen esetekben kell kötelezően költségeket is figyelembe venni a veszteség kalkuláció során.
 - A követelés értékesítéséből származó bevételt a szerződéskötés után szerepeltesse a veszteségszámító táblában.

15. A számvitelre vonatkozó jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében csoportirányítás keretében gondoskodjon arról, hogy:

- a) A Számviteli Politika a határozat indokolási részének megfelelően aktualizálásra, pontosításra és kiegészítésre kerüljön.
- b) Az eszközök és források és mérlegen kívüli tételek értékelési szabályzatát a határozat indokolási részében foglaltak szerint módosítsa.

16. A számvitelre vonatkozó jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében gondoskodjon a következőkről:

- a) A fedezetek nyilvántartásra és rögzítésére vonatkozó eljárásrendjét úgy módosítsa, hogy a fedezetek nyilvántartása a jogszabályi előírásoknak és a banki szabályzatoknak megfelelően történjen meg, továbbá az egységes informatikai rendszer folyamatban lévő kialakítása során kiemelt figyelmet fordítson a folyamatba épített kontroll pontok kialakítására fedezetek rögzítésével és a fedezetek automatikus főkönyvi feladásának biztosításával kapcsolatban.
- b) A mérlegen kívüli kötelezettségek nyilvántartásának teljes körűsége érdekében módosítsa a függő kötelezettségek rögzítésére és nyilvántartására vonatkozó gyakorlatát, ennek érdekében úgy módosítsa a szabályzatát, hogy a függő kötelezettségeket a hitel szerződések megkötésével egyidejűleg rögzítse az erre vonatkozó nyilvántartásban.
- c) Dolgozzon ki kontroll pontokat tartalmazó olyan eljárásrendet, és erősítse meg a folyamatba épített kontroll pontokat, úgy hogy azok biztosítsák a mérlegen kívüli állományok teljes körű számbavételét.

17. Adatszolgáltatási kötelezettségét a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse összevont alapon, ennek érdekében:

- a) Dolgozzon ki átmeneti intézkedési tervet az egységes informatikai rendszer kialakításáig, erősítse a folyamatba épített kontrollfunkciókat.
- b) Az egységes informatikai rendszer folyamatban lévő kialakítása során gondoskodjon arról, hogy az összevont alapú adatszolgáltatás összeállítása során lehetőség legyen megítélni a csoportjelentésekhez felhasznált tagintézményi adatok megfelelőségét.

18. Adatszolgáltatási kötelezettségét a jogszabályi előírásoknak megfelelően teljesítse egyedi alapon, ennek érdekében: erősítse az adatszolgáltatás elkészítésének folyamatába épített kontroll funkciókat.

19. A jogszabályi előírásoknak való maradéktalan megfelelés érdekében a Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltakat maradéktalanul tartsa be.

20. Az informatikára vonatkozó jogszabályi előírások teljeskörű betartása érdekében alakítsa ki az informatikai rendszer elemeinek informatikai biztonsági osztályba sorolási rendszerét és e jogszabályi követelménynek folyamatosan feleljen meg.
 21. Az informatikára vonatkozó jogszabályi előírások betartása érdekében a Bank készítsen üzleti hatáselemzést a kritikus folyamatainak a meghatározására, valamint határozza meg a kritikus folyamataihoz tartozó üzleti terület által elfogadható maximális kiesési időket, ezeket hozza összhangba az informatikai szolgáltatások helyreállítási képességeivel, teszteléssel a megfeleltethetőséget igazolja, és a Service Level Agreement elvárásokat a kiszervezett tevékenységet végző informatikai szolgáltatók szerződéseiben is aktualizálja.
 22. A Bank a 2015 novemberében elvégzett informatikai kockázatelemzésre vonatkozó intézkedési tervét az abban előírt ütemezésnek megfelelően hajtsa végre, valamint mindenkor maradéktalanul feleljen meg az informatikára vonatkozó jogszabály előírásainak.
 23. A Bank a konszolidált tőke számítására vonatkozó jogszabályi előírásoknak való teljes körű megfelelés érdekében:
 - a) Rögzítse a Csoport Tőke megfelelési Módszertani Szabályzatában, hogy a tőkeszükséglet számítása során mely fedezet típusokra tekintettel él a kockázatmentesítés eszközével.
 - b) Egészítse ki a Csoport Tőke megfelelési Módszertani szabályzatát az egyes CRR követelményekkel összefüggésben a "jelentős" mérték pontos meghatározásával annak érdekében, hogy mind időben, mind a csoport tagjainak szintjén egységes gyakorlat alapján vegyék számításba az ingatlan fedezeteket a tőkeszükséglet meghatározása során.
 24. A konszolidált tőke számítására vonatkozó jogszabályi előírásoknak való teljes körű megfelelés érdekében alakítsa ki a konszolidált tőkeszámítás folyamatában a csoporttagok által szolgáltatott adatok tartalmi ellenőrzése során alkalmazott eljárásokat, és az egyedi tőke jelentések összeállítási folyamatának kontroll pontjait, továbbá gondoskodjon a folyamat megfelelő informatikai támogatottságának biztosításáról.
 25. Az egyedi tőke számítására vonatkozó jogszabályi előírásoknak való teljes körű megfelelés és a tőkeszámítás megbízhatóságának növelése érdekében:
 - a) Az egységes informatikai rendszer kialakításig teremtse meg az alkalmazott folyamatban rejlő kockázatok azonosításának, visszamérésének és kezelésének rendjét
 - b) Az egységes informatikai rendszerkialakítása során alakítsa ki a tőkemegfelelés számbevételeinek és folyamatos biztosításának informatikai támogatottságát.
 26. A kitétségek meghatározásra vonatkozó jogszabályi előírásoknak való teljes körű megfelelés érdekében:
 - a) A kitétségek kitétségi osztályokba sorolását a jogszabályi előírásoknak megfelelően végezze.
 - b) A kitétségi osztályokba sorolására vonatkozó folyamatait olyan módon alakítsa ki, hogy azok biztosítsák a jogszabályi előírásoknak megfelelő szegmentáció végrehajtását.
- II. Felszólítja a Bankot, hogy befektetési szolgáltatási tevékenysége során a határozat kézhezvételét követően, de legkésőbb 2016. december 31. napjáig teljesítse és azt követően is folyamatosan biztosítsa az alábbiakat:
1. Tartsa be az ügyfélszámlák vezetésére vonatkozó jogszabályi előírásokat, ennek érdekében erősítse meg a szabályozását és építsen ki folyamatbeli kontroll pontokat, hogy ez által folyamatosan biztosítsa az ügyfélszámlák rendeletetésnek megfelelő használatát.
 2. Dolgozzon ki eljárásrendet és építsen ki folyamatbeli kontroll pontokat, annak érdekében, hogy az adatszolgáltatási kötelezettségének a jogszabályi előírásoknak megfelelően tegyen eleget.
 3. A jogszabályi előírások betartása érdekében dolgozzon ki eljárásrendet és építsen ki olyan kontroll pontokat, melyek biztosítják, hogy a megbízások felvétele során a jogszabályi előírások és a belső szabályzatban foglaltak szerint végezze el az ügyfelek azonosítását.
 4. A jogszabályi előírások betartása érdekében dolgozzon ki eljárásrendet és építsen be olyan kontroll pontokat, melyek biztosítják, hogy az ügyleti megbízásokat egyértelműen és beazonosítható módon vegye fel.

5. A jogszabályi előírásokkal összhangban:

- a) Erősítse meg a folyamatba épített ellenőrzési rendszerét és biztosítsa a szabályzatokban foglalt előírások teljesülését, ideértve a következetesség, a figyelemmel kísérhetőség és az ellenőrizhetőség elvét.
- b) Alakítsa át belső ügyviteli utasításait, hogy ez által biztosítsa az ellenőrizhetőség követelményét.

6. A jogszabályi előírásnak megfelelően alakítsa át az üzletszabályzatát.

- III. Előírja a Bank számára, hogy Rendkívüli adatszolgáltatás keretében a határozat rendelkező része I. és II. pontjában foglaltak teljes körű teljesítésének ellenőrzéséről készített – az igazgatóság által megtárgyalt és a Felügyelő Bizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentést az I.13. pont kivételével legkésőbb 2017. február 28. napjáig, a határozat rendelkező része I.13. pontjának teljes körű teljesítésének ellenőrzéséről készített – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelő bizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentést legkésőbb 2016. november 30. napjáig küldje meg az MNB részére.
- IV. Kötelezi a Bankot a határozat rendelkező része
 - a) I. pontjában foglalt jogszabálysértések miatt 88.200.000,- Ft, azaz nyolcvannyolcmillió kétszázezer forint összegű bírság,
 - b) II. pontjában feltárt jogszabálysértések miatt 11.000.000,- Ft, azaz tizenegymillió forint összegű bírság azaz összességében 99.200.000,- Ft, azaz kilencvenkilencmillió kétszázezer forint összegű bírság megfizetésére.

Az MNB felhívja a Bank figyelmét, hogy amennyiben jelen határozati kötelezéseknek nem, vagy nem teljes körűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB-nek jogszabályban biztosított intézkedések alkalmazására van lehetősége, ideértve további bírság kiszabását is.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

A kiszabott felügyeleti bírságot a kiszabásáról hozott határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 (harcinc) napon belül kell az MNB-nek a 19017004-01678000-30900002 számú számlájára – „felügyeleti bírság” megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével – befizetni. A felügyeleti bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámítására kerül sor, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd (háromszázhatvanötöd) része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék. A késedelmi pótléket az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével „késedelmi pótlék” megjelöléssel. A kiszabott és meg nem fizetett bírságot, valamint a meg nem fizetett vagy késedelmesen megfizetett bírság miatt felszámított késedelmi pótléket az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

Budapest, 2016. július 05.

Dr. Kandrács Csaba
ügyvezető igazgató